

FOX

malý racer pro rychlou stavbu a ještě rychlejší let

Konstrukce: Michal Bischof,
SAGAC Chelles, Francie

Když modelář posbírání trosky svého letadla mezi ostružinami, sotva je příliš nadšen. Pokud se mu to navíc přihodí hned na počátku léta, je to nepříjemné dvojnásob. To se stalo právě mně: akrobatický Baxter skončil zapichnutím do země nechtěnou vývrtnou, zaviněnou rušením. Postavit ještě během sezóny poměrně složitý model se zatahovacím podvozkem nepříházelo v úvahu.

A tak se zrodil malý racer Fox o rozpětí 980 mm, inspirovaný v Anglii stále oblíbenou kategorií „Klub 20“ a poháněný třiapůlkou MVVS. Při troše zručnosti jej lze postavit za jeden víkend a při nejbližším hezkém dni už pak pocítit silné zážitky, jaké vyvolá model dosahující víc než 200 kilometrů za hodinu. Z toho ovšem vyplývá, že přes svoji konstrukční nenáročnost není Fox určen majitelům slabých nervů a ještě méně začátečnickům. Prototyp létá s motorem vybaveným RC karburátorem (není nezbytný) a se zadním výfukem, ale při malé úpravě lze použít i motor s výfukem bočním.

K STAVBĚ:

Trup je tvořen dvěma bočnicemi z balsy tl. 2 mm. Po jejich vyříznutí na okraje přilepíme podélníky o průřezu 5x5 mm. Od úrovně

motorové přepážky až k přepážce T3 je balsa zesílena překližkou tl. 1, odlehčenou několika výřezy.

Mezi bočnice vlepíme kolmo přepážky T1 až T3 a poté slepíme zadní část trupu zároveň s přepážkou T4: pozor na sousost trupů! V případě použití motoru se zadním výfukem spodní část trupu polepíme balsou tl. 2 mm od ocasu k přepážce T3. Prostor pro serva (ovládající křídélka, výškovku a případně motor), přijímač, zdroj a nádrž zůstane přístupný odspodu a bude v závěru montáže překryt balsovým prkénkem, připevněným jednoduše samolepicí páskou. Při druhé verzi vše zalepíme až do úrovně vrtulového kužele. Vršek trupu přijde na řadu až později.

Motor je upevněn na kovovém loži. Do rohů prostoru pod motorem vlepíme zbytky měkkých balsových bloků — jaké má každý modelář mezi odpadky, které je mu líto vyhodit — aby se přední část trupu dala vybrousit do kulata podle použitého vrtulového kužele. V úrovni motorové přepážky však už trup necháme přejít ve čtverhraný a jen trochu zaoblíme hrany.

Křídlo vyřízneme odporovou pilou z pěnového polystyrénu a polepíme balsou tl. 1 mm. Náběžná lišta a zakončení křídla jsou balsové. Kvůli omezenému místu uvnitř trupu jsou půlky křídla připevněny na bočnicích. Trupem prochází jen duralová spojka o průměru 10 mm a celkové délce asi 250 mm. Vzhledem k malým rozměrům Foxe, díky kterým odpadají problémy při přepravě, je křídlo přilepeno k trupu nastálo epoxidem.

Poté potáhne vrchní stranu trupu včetně prohlubně pro výfuk balsou tl. 2 mm. Použijeme-li motor v boční úpravě, prostor nad křídlem a nádrží zůstane odklápěcí. Estéti mohou v této verzi Foxe vybavit malou kabinou, ale mně osobně to u striktně funkčního modelu připadá zbytečné.

Vodorovnou a svislou oční plochu vyřízneme z balsových prkének tl. 5 mm. Výškovku sbrousíme do klínovitého profilu, hrany stabilizátoru a SOP zaoblíme. Křídlo a ocasní plochy polepíme nejlépe nažehlovací fólií, trup je lepší nastříkat barvou a čirým lakem, chránícím proti účinkům paliva; zvláště pečlivě je třeba chránit prostor pod výfukem.

Fox není vybaven podvozkem, takže je nutné jej vypouštět z ruky. Po zalétání si jej může modelář házet sám, ale při prvních letech je bezpečnější o to někoho požádat. Házíme na plochu, jen mírně nahoru. Při plné rychlosti model vyžaduje značné soustředění, ale je nezákladný. Se zastaveným moto-

rem celkem dobře klouže. Po ztrátě rychlosti je však přece jen vhodné držet letadlo na plochu a vyhnout se výraznějším manévřům, které by mohly mít za následek přetažení.

Chování modelu závisí přirozeně na jeho celkové hmotnosti a přesnosti stavby. Pro začátek použijeme vrtuli 9x4, později 8x6 a po dobrém zaběhnutí motoru (i pilota), chceme-li dosáhnout maximální rychlosti, 7x6. Výškovka má výchylky 5 mm na obě strany. Výchylky křidélek jsem po zalétání postupně zvětšil až na +10 mm a -10 mm. Efekt se dostavil: i při stoupavém letu je Fox schopen udělat sérii za sebou jdoucích výkřutů, které si mnoho nezadá s otáčkami vrtule...

Pokud jde o rychlost, učinit spolehlivý odhad je těžké, ale 200 km/h určitě není daleko pravdě. Při jednom klubovém setkání jsem Foxe předváděl po ukázkách dmychadlem vybavené efektní stíhačky F-20 a řada diváků tvrdila, že moje letadlo bylo mnohem svižnější.

Z PRAXE PRO PRAXI

Při práci v modelářském kroužku velice často potřebujeme pracovat s Epoxi 1200. Pokud připravujeme malé množství lepidla, přesnou dávku odměříme poměrně přesně. Větší množství už tak přesně neodhadneme a většinou nám něco zbude. Aby nic nepřišlo nazmar, zhotovili jsme si v kroužku jednoduchou formu a ze zbytků epoxidu zhotovujeme modelářské špendlíky.

Formu zhotovíme tak, že do odřezku balsového prkénka napicháme prodávané modelářské špendlíky, prkénko oblepíme lepicí páskou a zalijeme odlévacím Lukopré-

nem až po konce držáků špendlíků. Po zatvrdnutí špendlíky vyjmeme, do středů vzniklých otvorů zapicháme malé jehly nebo špendlíky se skleněnou hlavičkou a zalijeme zbytkem epoxidu.

ZSŽ

